

פתיחת מאגר התמונות הלאומי לציבור ללא תשלום

הצעה להחלטה

מחליטים,

כדי לעודד תלמידים, סטודנטים ואת הציבור הרחב להיחשף לתיעוד מרתק של מדינת ישראל, ובכך להגביר את הקשר שבין מורשת ישראל, ההיסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל וערכים ישראלים ויהודיים, ומתוך ראיה כי לתמונות מתוך ההיסטוריה של מדינת ישראל ישנו ערך הסברתי, ערכי וחינוכי ראשון במעלה, לקבוע כי:

1. בכפוף להוראות כל דין, ובכלל זה דיני זכויות היוצרים והגנת הפרטיות, ולסייגים שייקבע משרד ההסברה והתפוצות, השימוש באוסף התצלומים הלאומי של לשכת העיתונות הממשלתית יהיה פתוח לציבור הרחב ללא תשלום.
2. לשכת העיתונות הממשלתית תפעל להתאמת האתר כמתחייב מהחלטה זו ולהגברת נגישות אוסף הצילומים הלאומי במרשתת במירב האמצעים.
3. התקציב ליישום ההחלטה, ככל שיידרש, יובא ממקורותיו הפנימיים של משרד ההסברה והתפוצות.

דברי הסבר

רקע כללי

באוסף הצילומים הלאומי של לשכת העיתונות הממשלתית מצוי תיעוד של מנהיגי המדינה לדורותיהם. כמו כן, יש בארכיון תיעוד של אירועים ממלכתיים ושל התפתחות המדינה מאז שנות ה-30 של המאה הקודמת. התמונות באוסף הצילומים זמינות כיום תמורת תשלום בפני כל דורש באתר המרשתת של לשכת העיתונות הממשלתית הנמצא בכתובת: <http://www.gpo.gov.il>. על-מנת לרכוש את התמונות המשתמש שולח ללשכת העיתונות הממשלתית מייל ובו הוא מפרט את התמונות שברצונו לרכוש ואת פרטי התשלום. בתגובה נשלחות לרוכש התמונות שביקש והתשלום נעשה באתר תהילה.

לסעיף 1:

מכיוון שלתמונות ישנו ערך הסברתי, ערכי וחינוכי ראשון במעלה, מוצע לאפשר את השימוש בהן ללא תשלום. זאת, בכפוף להוראות כל דין, ובכלל זה דיני זכויות היוצרים והגנת הפרטיות, ולסייגים שיקבע משרד ההסברה והתפוצות לעניין זה. באופן זה, ניתן יהיה לעודד תלמידים, סטודנטים ואת הציבור הרחב להיחשף לתיעוד מרתק זה של מדינת ישראל, ובכך להגביר את הקשר שבינם ובין מורשת ישראל, ההיסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל וערכים ישראליים ויהודיים.

לסעיף 2:

הממשלה קובעת שעל לשכת העיתונות הממשלתית לפעול להתאמת האתר הנוכחי כמתחייב מהחלטה זו ולהגברת נגישות אוסף הצילומים הלאומי לגולשים במרשתת ברחבי העולם במירב האמצעים. מכך ייהנה מערך ההסברה הישראלי והגולשים עצמם.

נתונים תומכי החלטה ומידע מחקרי

לא רלוונטי

היבטים ביצועיים

לא רלוונטי

השפעות אפשריות להחלטה (כלכלה, חברה, סביבה וממשל)

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שהצעה נוגעת לתחום סמכותם

אין

חלופות להצעת ההחלטה

אין

הזיקה שבין ההצעה לבין יעדי הממשלה

ההחלטה עומדת בקנה אחד עם יעדי הממשלה לחיזוק הקשר של העם עם מורשתו ועם מדינתו.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה 1712 (חק/968) של הממשלה מיום 20.5.2010.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה.

מוגש על-ידי שר ההסברה והתפוצות

ל' ניסן תשע"א

4 במאי 2011

היועצת המשפטית

ירושלים, ל בניסן התשע"א

4 במאי 2011

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

פתיחת מאגר התמונות הלאומי לציבור ללא תשלום

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

לשכת העיתונות הממשלתית (להלן: "לע"מ") מחזיקה באוסף הצילומים הלאומי של מדינת ישראל ובו תיעוד של מנהיגי המדינה לדורותיהם. כמו כן, יש בארכיון תיעוד של אירועים ממלכתיים ושל התפתחות המדינה מאז שנות ה-30 של המאה הקודמת. התמונות באוסף הצילומים באתר המרשתת של לע"מ זמינות כיום לעיון הציבור. אדם המבקש לקבל תמונה ברזולציה המאפשרת את שכפולה יכול לקבלה תמורת תשלום.

לאור ערכן ההסברתי והחינוכי של התמונות, ומתוך רצון לעודד תלמידים, סטודנטים ואת הציבור הרחב להיחשף לתיעוד מרתק זה של מדינת ישראל, ובכך להגביר את הקשר שבינם ובין מורשת ישראל, ההיסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל וערכים ישראלים ויהודיים, מוצע כי, בכפוף להוראות כל דין, ובכלל זה דיני זכויות היוצרים והגנת הפרטיות, ולסייגים שייקבע משרד ההסברה והתפוצות, השימוש באוסף התצלומים הלאומי של לשכת העיתונות הממשלתית יהיה פתוח לציבור הרחב ללא תשלום. עוד מוצע כי לשכת העיתונות הממשלתית תפעל להתאמת האתר כמתחייב מהחלטה זו ולהגברת נגישות אוסף הצילומים הלאומי במרשתת במרב האמצעים. בהצעת ההחלטה נקבע כי התקציב ליישום ההחלטה, ככל שיידרש, יובא ממקורותיו הפנימיים של משרד ההסברה והתפוצות.

סעיף 11 לחוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007 (להלן: "חוק זכות יוצרים") מגדיר זכות יוצרים כזכות בלעדית לעשות ביצירה, או בחלק מהותי ממנה, פעולה אחת או יותר (כמפורט בסעיף), בהתאם לסוג היצירה ובכלל זה העמדת היצירה לרשות הציבור.

סעיף 36 לחוק זכות יוצרים קובע כי המדינה היא הבעלים הראשון של זכות היוצרים ביצירה שנוצרה או שהוזמנה על ידה או על ידי עובד המדינה עקב עבודתו ובמהלכה, אלא אם כן הוסכם אחרת.

למדינת ישראל יש זכויות יוצרים בחלק הארי של התצלומים המצויים באוסף התצלומים הלאומי של לע"מ. ביחס לחלק מהתצלומים הנכללים באוסף התצלומים הלאומי מצוין במפורש כי זכויות היוצרים בהן הן בידי צד שלישי, והשימוש בהן כפוף להסכמת בעל זכויות היוצרים. יצוין כי מגבלות אלו יוסיפו לעמוד בעין.

סעיף 46 לחוק זכות יוצרים קובע כי מעבר לזכות היוצרים הכלכלית, ליוצר היצירה זכות מוסרית ביחס ליצירה, הכוללת את הזכות כי שמו ייקרא על יצירות בהיקף ובמידה הראויים בנסיבות העניין וכי לא יוטל פגם ביצירתו. בעת העמדת רשות השימוש לציבור בתמונות יהיה צורך להבטיח גם את השמירה על הזכות המוסרית.

לשימושים רחבים בתצלומים עשויים להיות היבטים נוספים, מלבד היבטי זכויות היוצרים, כגון היבטי צנעת הפרט, כך שרישיון השימוש בתמונות יינתן בכפוף לסייגים שייקבעו על ידי משרד ההסברה והתפוצות ויקבלו ביטוי בתנאי השימוש באתר המרשתת של לע"מ ובכל דרך אחרת נוספת שיימצא לנכון, ובכפוף להוראות הדין ובכלל זה דיני זכויות יוצרים וחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981.

מתן רישיון השימוש בתמונות כמוצע בהחלטה זו, וההיבטים המשפטיים הנלווים לכך, עשויים לחייב התאמות באתר המרשתת של לע"מ ו/או בנהלי העבודה לפיהם פועלת לע"מ, באופן שיבטיח המשך הקפדה על הוראות הדין גם בתנאי השימוש החדשים.

בהתאם להחלטת ממשלה מס' 1712 מיום 20.5.2010, החליטה הממשלה לתמוך בקריאה טרומית בלבד בהצעת חוק זכות יוצרים (תיקון) – שימוש מותר בתמונות שצילמו גופים ציבוריים), התשי"ע-2010, מס' פ-18-2273, של חבר הכנסת מאיר שטרית ואח', בתנאי שהמשך הליכי החקיקה יעשו בהסכמה ותיאום עם משרדי הממשלה הרלוונטיים. הצעת החוק הנ"ל נועדה להתיר את השימוש בתמונות שצילמו גופים ציבוריים, לצרכים לא מסחריים, ללא תמורה. בדיון שנערך בוועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת ביום 31.5.2010 התבקשו נציגי הממשלה לבחון את האפשרות להסדיר את מתן השימוש בתמונות שצילמו גופים ציבוריים בדרך של רישיון שימוש כללי, במקום בדרך של חקיקה. הצעת ההחלטה, לפיה יינתן רישיון שימוש לתצלומים במאגר התצלומים הממשלתי של לע"מ, עשויה לייתר את הצעת החוק, ככל שמדובר בלשכת העיתונות הממשלתית.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בכפוף לאמור לעיל, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הועברה להתייחסות היועצים המשפטיים הרלוונטיים.

הערות שהתקבלו ממחלקת ייעוץ וחקיקה ומהרשות למשפט, טכנולוגיה ומידע במשרד המשפטים הוטמעו בהצעת ההחלטה ובחוות דעת זו.

טרם התקבלו עמדות נוספות.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעת ההחלטה:

מאשרת כי אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

ב ב ר כ ה ,

שלומית ברנע פרגו, עו"ד

היועצת המשפטית